

Document	Archeologische Quickscan
Plangebied	De Gouw 15, Bovenkarspel, gemeente Stede Broec
Adviesnummer	18072
Opsteller(s)	F.C. Schinning (archeoloog) & C.M. Soonius (regio-archeoloog)
Datum	21-03-2018

Advies	Vrijgeven.
Vervolgtraject	Geen.

Archeologische Quickscan

1. Bestaande situatie en voorgenomen ingrepen

Op verzoek van de gemeente Stede Broec (contactpersoon: Angèle Halsema) is gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot de uitbreiding van het bouwvlak (circa 815 m²), ten behoeve van de bouw van een overkapping aan De Gouw 15 in Bovenkarspel, gemeente Stede Broec.

2. Bestemmingsplan Landelijk Gebied & Concept-Beleidskaart Archeologie

Bestemmingsplan Landelijk Gebied

Het plangebied ligt binnen het bestemmingsplan Landelijk Gebied 2010¹ (onherroepelijk in werking sinds maart 2012). Voor het bestemmingsplan geldt dat het gehele gebied de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' heeft (zonder vrijstellingsgrens, behalve voor verharding²) met uitzondering van de op de verbeelding aangegeven bouwvlakken. Buiten de bouwvlakken dient bij elke bodemingreep rekening te worden gehouden met archeologie.

Concept-Beleidskaart Archeologie

Voor de gemeente Stede Broec is door Archeologie West-Friesland een nieuwe archeologische beleidskaart aangeleverd aan de gemeente, die nog moet worden vastgesteld.³ Op deze kaart is aangegeven waar bekende archeologische waarden zich bevinden en welke archeologische verwachtingszones er zijn. De archeologische waarden en verwachtingen hangen samen met bepaalde vrijstellingsgrenzen.

Op de Concept-Beleidskaart Archeologie (afb. 2) ligt het plangebied deels in een zone waar een hoge verwachting geldt voor vindplaatsen uit de prehistorie. Hierbij dient rekening te worden gehouden met archeologie bij plannen groter dan 1.000 m². Het andere deel ligt in een zone met een middelhoge verwachting voor de prehistorie, waar een vrijstellingsgrens van 2.500 m² geldt.

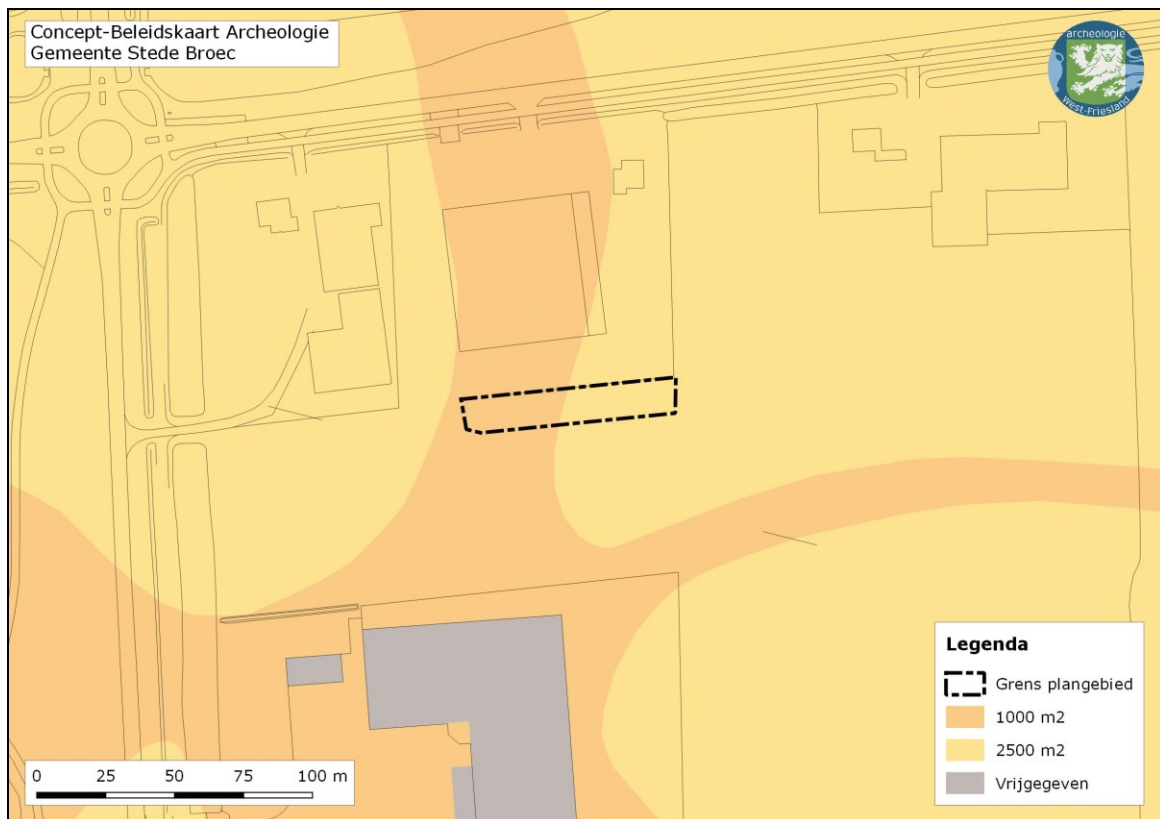
¹ NL.IMRO.0532.BPLandelijkgebied-OH01.

² http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0532.BPLandelijkgebied-OH01/r_NL.IMRO.0532.BPLandelijkgebied-OH01_2.16.html

³ Soonius & Van Leeuwen 2017.

Afbeelding 1. De locatie van het plangebied De Gouw 15 (witte stippellijn) op een luchtfoto (bron: PDOK).

Afbeelding 2. De ligging van het plangebied De Gouw 15 (zwarte stippellijn) op een uitsnede van de Concept-Beleidskaart Archeologie van de gemeente Stede Broec.

3. Cultuurhistorische achtergrond

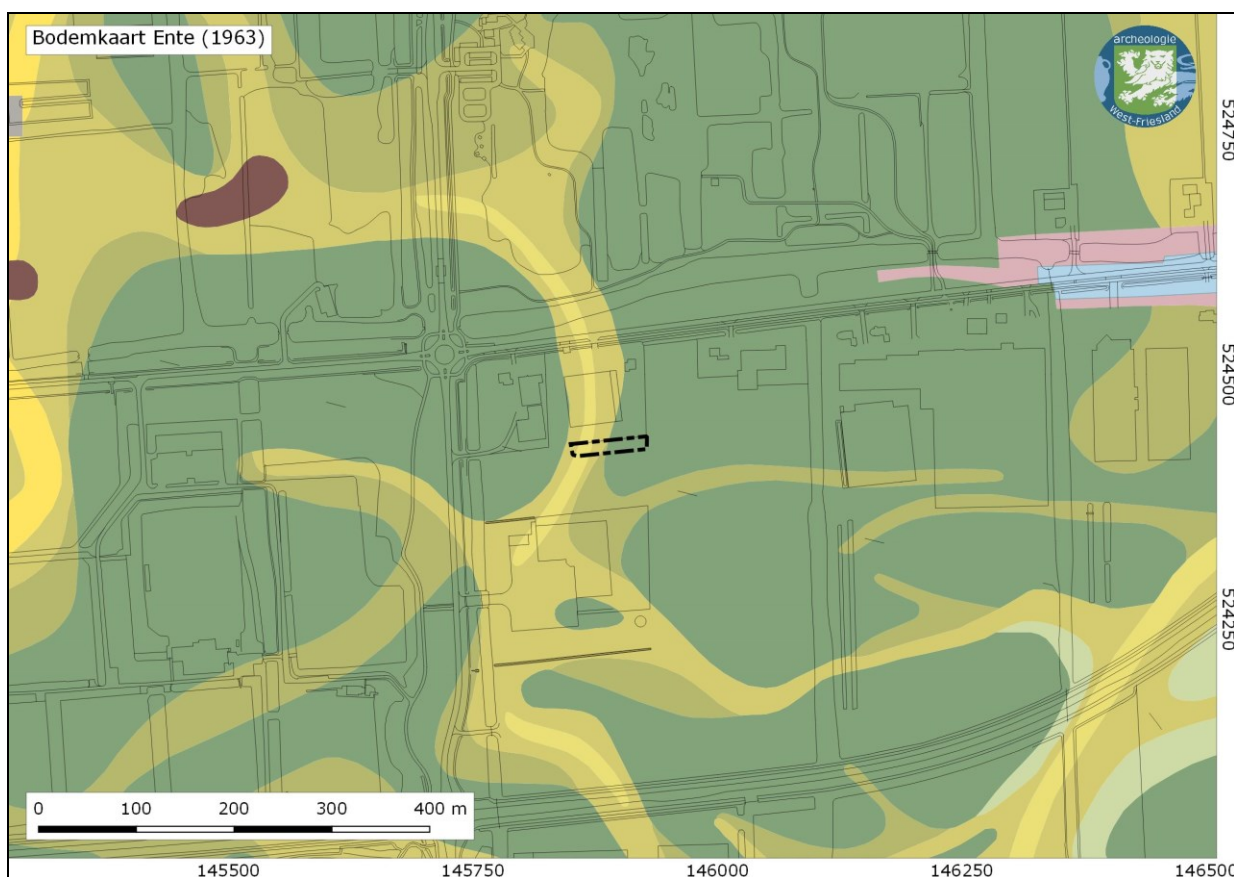
Voor het bepalen van de aanwezigheid van bewoningsresten uit de Nieuwe Tijd kan gebruik worden gemaakt van historisch kaartmateriaal. Op geen van de historische kaarten is binnen het plangebied bewoning zichtbaar.

Het plangebied valt buiten het historische dorpslint van Bovenkarspel, dat zich langs de huidige Hoofdstraat concentreerde, ten zuiden van het plangebied. Ten noorden van het plangebied ligt de Oude Gouw, langs de Kadijk, een verondersteld bewoningslint uit de Middeleeuwen. Er zijn nog geen archeologische aanwijzingen dat in het gebied tussen de Oude Gouw en de Hoofdstraat is gewoond in de Middeleeuwen. De verwachting voor de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd is laag.

4. Archeologische en geologische bronnen

Aan de hand van bodemkaarten kan inzicht worden verkregen in de verwachting voor vindplaatsen uit de prehistorie. Op de vereenvoudigde bodemkaart van Ente (1963) is te zien dat het plangebied op een vertakking van de getijdengeul ligt (afb. 3). Voor de zand- en zavelgronden (gelige kleuren) geldt een hoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd, voor de kleigronden (groen) een middelhoge verwachting.

Aanvankelijk ging men er vanuit dat in de Bronstijd enkel op de (flanken van) de getijdengeul werd gewoond. Door differentiële inklinking kwamen de getijdengeulen als hogere delen in het landschap te liggen. Op basis van archeologisch onderzoek in 2011 is echter aangetoond dat in de Bronstijd ook op de kwelders (kleigronden) werd gewoond.⁴ Eventueel aanwezige sporen bevinden zich direct onder de bouwvoor.

Afbeelding 3. De ligging van het plangebied De Gouw 15 (zwarte stippellijn) op een uitsnede van de vereenvoudigde bodemkaart van Ente (1963).

⁴ Roessingh & Lohof 2011.

Binnen het huidige bouwvlak van De Gouw 15, 10 m ten noorden van het plangebied, is tijdens een archeologische veldkartering een vondstmelding gedaan.⁵ Het betreft Pingsdorf en kogelpotaardewerk uit de Late Middeleeuwen (en een onbepaalde scherf).

5. Conclusie

Het ligt in de planning om aan De Gouw 15 het bouwvlak uit te breiden ten behoeve van het bouwen van een overkapping. De vrijstellingsgrenzen volgens de Concept-Beleidskaart Archeologie die binnen het plangebied liggen, worden niet overschreden.

Binnen het plangebied geldt een lage verwachting voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Op basis van de bodemkaart geldt deels een hoge verwachting voor vindplaatsen uit de prehistorie, deels een middelhoge tot lage verwachting.

6. Advies

Aangezien binnen het plangebied enkel een verwachting is voor vindplaatsen uit de prehistorie en de geplande uitbreiding qua omvang gering is, is indien de (grondroerende) plannen ongewijzigd blijven, nader archeologisch onderzoek in het kader van de Archeologische Monumentenzorg niet noodzakelijk.

Archeologie West-Friesland adviseert de voorgenomen ingrepen t.b.v. de overkapping vrij te geven met betrekking tot het aspect archeologie.

Indien voor de uitbreiding van het bouwvlak een wijzigingsplan wordt opgesteld, dienen de vrijstellingsgrenzen uit de Concept-Beleidskaart Archeologie te worden overgenomen middels een dubbelbestemming Waarde – Archeologie.

7. Bronnen

Archis 3.0

Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek'. *De bodemkartering van Nederland*, deel XXI. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Soonius, C.M. & J. van Leeuwen, 2017. Toelichting Beleidskaart Archeologie gemeente Stede Broec. *Westfriese Archeologische Notitie* (WAN) 5. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

Westfries Archief

8. Geldigheid

Indien de (bodemroerende) plannen voor dit project worden gewijzigd na advisering, dan dienen de nieuwe plannen te worden voorgelegd aan Archeologie West-Friesland, zodat deze opnieuw kunnen worden beoordeeld. Het voorgaande advies vervalt daarmee.

Deze archeologische quickscan heeft een geldigheid van **2 jaar**. Na verloop van deze periode wordt het advies ongeldig en dient bij ontwikkelingen een nieuw archeologisch advies te worden aangevraagd. Dit geldt ook voor ongewijzigde bouwplannen.

Bovenstaand archeologisch advies is daarmee geldig tot:

21-03-2020

⁵ Archisnummer 2716281100